

Luxembourg, 2022. október 13.

2021. évi éves jelentés A 10 leggyakrabban feltett kérdés

1. Milyen feladatot lát el az Európai Számvevőszék az Unió beszámolóját illetően?

Minden évben **ellenőrizzük az Unió konszolidált beszámolóját, és véleményt nyilvánítunk** arról a három kérdéstről, hogy megbízható-e a beszámoló, illetve hogy az uniós bevételek beszedése és a kifizetések teljesítése a szabályoknak megfelelően történt-e. Ezek az ellenőrzések képezik **megbízhatósági nyilatkozatunk** alapját, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében be kell nyújtanunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

2021-ben az uniós költségvetési kiadások **181,5 milliárd eurót** tettek ki, ami az uniós tagállamok összesített bruttó nemzeti jövedelmének 1,3%-a. Ha a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz céljára elkülönített forrásokból megvalósuló kiadásokat is figyelembe vesszük (46,5 milliárd euró), a 2021. évi uniós kifizetések összesen 228,0 milliárd eurót tettek ki.

2. Hogyan jelennek meg a világjárványhoz kapcsolódó uniós gazdaságélénkítő csomag kiadásai az éves jelentésben?

A NextGenerationEU (NGEU) egy olyan több programból álló pénzügyi csomag, amely támogatást nyújt az Unió tagállamainak a Covid19-világjárvány utáni gazdasági helyreálláshoz. A programok némelyikét a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret (TPK) fejezeteiből finanszírozzák, és végrehajtásuk a TPK teljesítési modellje és szabályai szerint történik. Ezzel szemben az NGEU-források mintegy 90%-át kitevő Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) végrehajtása alapjaiban eltér a TPK keretében eszközölt uniós költségvetési kiadásokétól. Az uniós költségvetési kiadások kedvezményezettjei bizonyos tevékenységek elvégzéséért vagy felmerült költségeik visszatérítése céljából részesülnek kifizetésben, míg az RRF keretében a tagállamok előre meghatározott mérföldkövek vagy célok kielégítő teljesítése esetén juthatnak hozzá a forrásokhoz. Ezért első alkalommal **külön véleményt adtunk a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásairól**, amelyeknek az éves jelentésben is külön fejezetet szenteltünk.

3. Milyen következtetést vont le az Európai Számvevőszék 2021-re nézve?

Mint 2007 óta minden pénzügyi évben, a 2021. év tekintetében is ellenjegyeztük a beszámolót, azaz hitelesítő véleményt adtunk annak **megbízhatóságáról**. Arra a következtetésre jutottunk, hogy a 2021. évi beszámoló minden lényeges szempontból híven tükrözi az Unió pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

Megállapítottuk, hogy a bevételek lényeges hibától mentesek voltak. A kiadásokra nézve két különálló véleményt adunk: egyet az uniós költségvetésről, egyet pedig a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről.

Az uniós költségvetési kiadások becsült hibaszintje 3,0% volt, azaz mind 2019-hez, mind 2020-hoz képest növekedést mutat, amely években a hibaszint egyaránt 2,7%-ot ért el. Az előző két évhez hasonlóan a hibát általános érvényűnek ítéltük, ezért a kiadásokra nézve **elutasító véleményt** adtunk.

Első alkalommal adtunk ki külön véleményt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásairól. Véleményünk kiterjed egy tagállamnak (Spanyolország) teljesített egyszeri kifizetésre.

Megállapításunk szerint egy rész cél nem teljesült maradéktalanul, de úgy ítéljük meg, hogy ennek hatása nem volt jelentős, ezért **hitelesítő véleményt** fogalmaztunk meg.

4. Mit jelent a Számvevőszék által becsült hibaszint?

A 3,0%-os adat arra a **pénzösszegre vonatkozó becsülésünk, amelyet nem lett volna szabad kifizetni** az uniós költségvetésből, mivel azt véleményünk szerint nem az uniós szabályoknak, illetve a tagállamok egyedi nemzeti szabályainak megfelelően költötték el.

Szokásos hibák például, hogy kifizetéseket nem támogatható kedvezményezettek vagy projektek számára, illetve a közbeszerzési szabályok helytelen alkalmazásával beszerzett szolgáltatások, áruk vagy végrehajtott beruházások kapcsán folyósítanak.

5. Azt jelenti ez, hogy az uniós források 3,0%-át elpazarolták?

Nem. Ez a kijelentés nem lenne helytálló, mivel nagy a különbség „hiba” és „pazarlás” között. Az uniós költségvetési kiadásokra irányuló tesztelésünk során azt ellenőrizzük, hogy az uniós pénzösszegeket a szabályoknak megfelelően költötték-e el, hogy megfelelően számították-e ki az elszámolt költségeket, és hogy teljesültek-e a támogathatósági követelmények. Ha e feltételek közül egy vagy több nem áll fenn, akkor ezt hibaként rögzítjük. A 3,0%-os adat erre a helyzetre vonatkozik.

Ezek a hibák ugyan olyan projektek vagy kedvezményezettek számára nyújtott kifizetésekkel kapcsolatosak, amelyek nem teljesítették a támogathatósági feltételeket, ám ettől még lehet, hogy azok biztosították a kívánt előnyöket. Bár az ilyen esetekben a kifizetések részben vagy egyáltalán nem voltak jogszerűek és szabályszerűek, az ilyen esetek **mégsem tekinthetők pazarlásnak**. Például Írországból ellenőrzést végeztünk egy szükséghelyzeti támogatási projektnél. Igaz, hogy olyan, a közbeszerzési eljárást érintő hibákat tártunk fel, amelyek következtében a kiadások uniós támogatásra jogosulatlanokká váltak, ám a projekt révén szálláshelyet és étkezést lehetett biztosítani menedékkérők számára.

Természetesen jogszerű és szabályszerű kiadások is lehetnek pazarlók. Korábbi jelentéseinkből erre az a kikötői infrastruktúra hozható fel példaként, amelynek építése során nem vették kellőképpen figyelembe a várható teherforgalmat.

6. A feltárt hibák csalásnak minősülnek?

Az esetek döntő többségében szerintünk erre nem mutat semmi jel. A csalás szándékos, haszonszerzési célú megtévesztést jelent. Noha a standard ellenőrzési eljárások nem feltétlenül a legalkalmasabbak a csalások felderítésére, minden évben előfordul, hogy tesztelésünk során néhány csalás gyanús esetre bukkanunk.

2021-ben a 743 általunk ellenőrzött tranzakció közül 15 alkalommal jeleztünk csalás gyanús esetet. Ezeket bejelentettük az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (OLAF), amely a tagállami hatóságokkal együttműködve kivizsgálja az ilyen eseteket, és adott esetben megteszi a szükséges intézkedéseket. Az egyik esetet – egy 2021-ben feltárt másik esettel együtt – párhuzamosan az Európai Ügyészségnek (EPPO) is jelentettük.

7. Mit jelent az „általános érvényű hiba” és a „nagy kockázatú kiadás”?

2021-ben az uniós kiadások közel kétharmada nagy kockázatúnak minősült. Bár az összes kiadásra nézve 3,0%-ra becsüljük a hibaszintet, ha csak a nagy kockázatú kiadásokat vizsgáljuk, a hibaszint 4,7%-ra emelkedik. Mivel ez a kiadástípus jelentős súlyt képvisel az összes kiadáson belül (63,2%), úgy ítéljük meg, hogy a hiba általános érvényű, azaz a teljes ellenőrzött sokaságban vagy annak **jelentős részében** fennáll.

A nagy kockázatú kiadások közé többségében az olyan kiadások tartoznak, amelyek esetében **az Unió** támogatható tevékenységek támogatható költségeit **téríti vissza** (összetett szabályrendszer alapján). Költségtérítések teljesíthetőek például kutatási projektek (az „Egységes piac, innováció és digitális gazdaság” keretében), regionális és vidékfejlesztési beruházások („Kohézió, reziliencia és értékek” és „Természeti erőforrások és környezet”) és fejlesztési támogatási projektek („Szomszédság és a világ”) részére. Ebben az évben az ilyen típusú kiadások aránya 63,2%-ra nőtt (a 2020. évi 59%-ról).

A kisebb kockázatú kiadások többnyire **jogosultságalapú kifizetések**, amelyeket bizonyos (kevésbé összetett) feltételeknek megfelelő kedvezményezetteknek folyósítanak. Ilyen kifizetések többek között a hallgatói és kutatói ösztöndíjak (az „Egységes piac, innováció és digitális gazdaság” területén), a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások („Természeti erőforrások és környezet”), valamint az uniós alkalmazottak bére és nyugdíja („Európai közigazgatás”).

8. Mit jelent a „hitelesítő/korlátozott/elutasító vélemény”?

„**Hitelesítő**” véleményt akkor adunk, ha a beszámoló számadatai megbízható és valós képet mutatnak, és megfelelnek a pénzügyi beszámolás és a pénzgazdálkodás szabályainak.

A tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

„**Korlátozott**” a vélemény akkor, ha a számvevők nem tudnak hitelesítő véleményt adni, de a feltárt problémák nem általános érvényűek.

Az „**elutasító**” vélemény arra utal, hogy széles körben állnak fenn problémák.

9. Mit jelent a „lényeges hibaszint”?

Az ellenőrzési szaknyelvben ez **azt a szintet jelenti, amely felett a hibákat jelentős hatásúnak tekintjük**. Lényegesnek tekinthető az a hibaszint, amely valószínűsíthetően befolyásolja az ellenőrzési jelentés felhasználóinak döntéseit. A Számvevőszék és az Európai Bizottság egyaránt **2%-os küszöböt** alkalmaz a lényegesség meghatározásához.

10. Milyen kockázatokra mutat rá az éves jelentés a Covid19-járványhoz kapcsolódó segélycsomagot illetően?

A Covid19-világjárvány továbbra is igen jelentős hatást gyakorol majd az Unió pénzügyeire: a 2021–2027-es pénzügyi időszakban a NextGenerationEU (NGEU) eszköz és a többéves pénzügyi keret együttesen 1824 milliárd euró összegű forrást biztosít, ami **csaknem kétszerese** az előző többéves pénzügyi keret **kiadásainak**.

A tagállamok mindeközben továbbra is a tervezettnél lassabban használják fel az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) nyújtotta forrásokat. 2021-ben azonban nőtt a 2014–2020-as esb-alapokból származó források felhasználása. 2021 végéig a 2014–2020-as időszakra jóváhagyott uniós finanszírozásnak csupán 67%-át fizették ki.

A **fennálló kötelezettségvállalások** 341,6 milliárd eurós rekordösszeget értek el: 251,7 milliárd euró (a 2020 végi 303,2 milliárd eurós történelmi csúcsertékhez képest) az uniós költségvetéshez kapcsolódóan és 89,9 milliárd euró az NGEU-hoz kapcsolódó új fennálló kötelezettségvállalások formájában.

Az uniós költségvetés **függő kötelezettségeknek** való teljes kitétsége a 2020. évi 131,9 milliárd euróról 2021-ben 277,9 milliárd euróra **nőtt**. Ez elsősorban az NGEU csomag finanszírozására kibocsátott 91,0 milliárd euró összegű kötvénynek, valamint annak tudható be,

hogy 50,2 milliárd euróval növelték a tagállamoknak a világválság által érintett munkahelyek és munkavállalók védelmét célzó pénzügyi támogatását.

A Számvevőszék 2021. évi éves jelentése 24 uniós nyelven elérhető honlapunkon (eca.europa.eu).